

Beleggingsrendementsmonitor

Europese aandelenmarkten

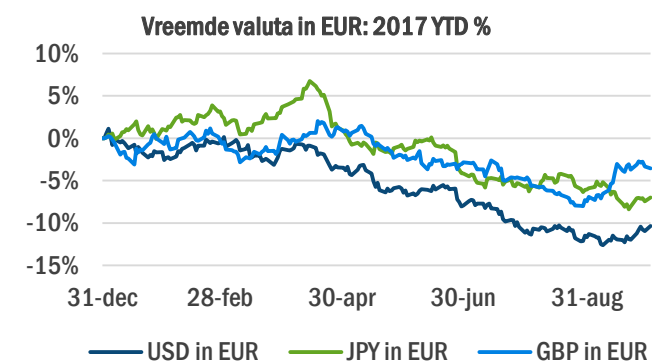
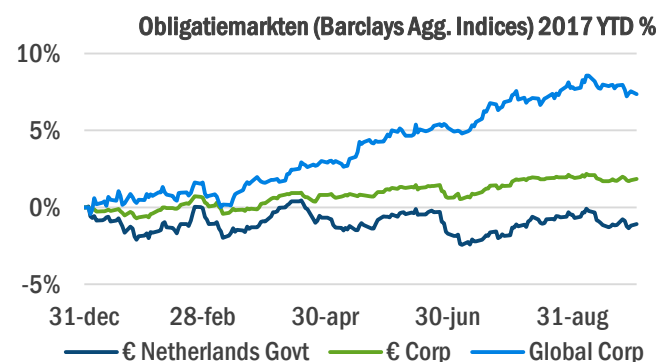
- De Eurozone aandelenmarkten laten in september de beste resultaten van 2017 zien, doordat geopolitieke spanningen zijn afgenomen en de euro ten opzichte van de dollar is afgezwakt.
- Het rendement op de Eurostoxx 50 index was in september 5%. De AEX is in 2017 met 15% gestegen, waardoor het een van de best presterende beleggingsindices is.
- De FTSE 100 is in september met 0,7% gedaald, omdat de pond zich heeft hersteld. Dit herstel is het gevolg van de toegenomen kans dat de Bank of England zijn officiële bankrente eerder zal verhogen dan verwacht.

Wereldwijde aandelenmarkten

- De Amerikaanse en Japanse aandelenmarkten hebben eveneens een positief resultaat geboekt in september, mede door de verlaagde spanningen op het Koreaanse schiereiland.
- De Emerging Markets index is relatief stabiel gebleven in september en blijft de best presterende index van het afgelopen jaar.

Obligatie- en valutamarkten

- Het rendement op bedrijfs- en staatsobligaties is in september licht gedaald. Het rendement op Nederlands staatsobligaties is deze maand met 0,7% gedaald, waarmee het rendement van augustus deels teniet is gedaan. De waardedaling van bedrijfsobligaties was minimaal.
- De euro daalde in waarde ten opzichte van de dollar en de pond, maar steeg in waarde ten opzichte van de yen. De pond herstelde zich met 4,5%, waarmee het grootste gedeelte van het verlies in het derde kwartaal wordt hersteld.

Beleggingsrendementen per 30 september 2017

	AEX	FTSE 100	DJ Eurostoxx	US (S&P)	Japan (Topix)	Em/Mkts (MSCI)	€ Neth. Govt	€ Corp	Global Corp	USD in EUR	JPY in EUR	GBP in EUR
1-Maands	4.1%	-0.7%	5.2%	2.1%	4.3%	-0.4%	-0.7%	-0.2%	-0.2%	0.8%	-1.5%	4.5%
QTD	6.8%	1.8%	4.7%	4.5%	4.7%	7.9%	0.5%	1.1%	2.2%	-3.3%	-3.4%	-0.5%
YTD	14.5%	6.6%	11.7%	14.2%	12.5%	27.8%	-1.2%	1.8%	7.5%	-11.0%	-7.4%	-3.3%
1-Jaars	22.8%	11.2%	22.8%	18.6%	29.3%	22.5%	-3.9%	0.5%	3.0%	-4.9%	-14.3%	-1.7%

Verplichtingenmonitor

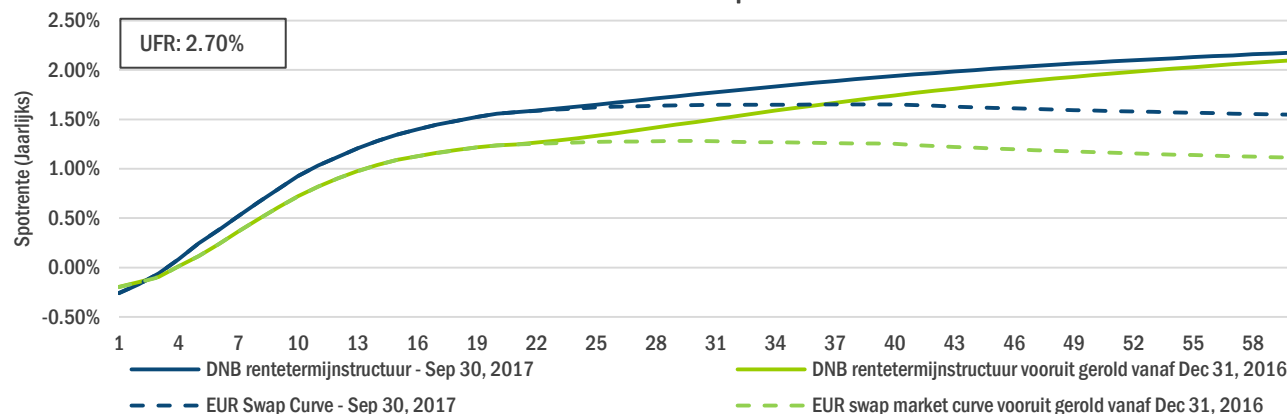
DNB rentetermijnstructuur voor pensioenfondsen

- De rentetermijnstructuur voor pensioenfondsen is deze maand voor alle looptijden gestegen. Voor looptijden boven de 5 jaar was de stijging zelfs meer dan 10 basispunten.
- De UFR blijft gelijk aan 2,7%.
- Ondanks een marginaal verlies op staatsobligaties, zullen door de positieve rendementen op de aandelenmarkten en de stijging van de rentetermijnstructuur de dekkingsgraden van Nederlands pensioenfondsen per saldo waarschijnlijk stijgen.

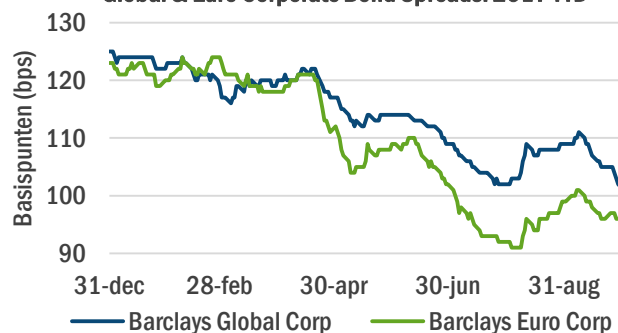
Spreads van obligaties

- Zowel de spreads op wereldwijde als op Europese bedrijfsobligaties zijn gedaald. De spread op wereldwijde obligaties heeft daarmee het laagste punt van het jaar bereikt, na een daling van meer dan 5 basispunten.
- De daling van de spread op Europese bedrijfsobligaties was in september kleiner dan de stijging van de Europese risicovrije rente. Als gevolg hiervan laat de Europese staatsobligatie index een marginaal verlies zien deze maand.
- Ook de spreads op de HY- en de EM-obligatiemarkt laat in september een daling zien. De spreads zitten nu op het laagste niveau van het jaar.

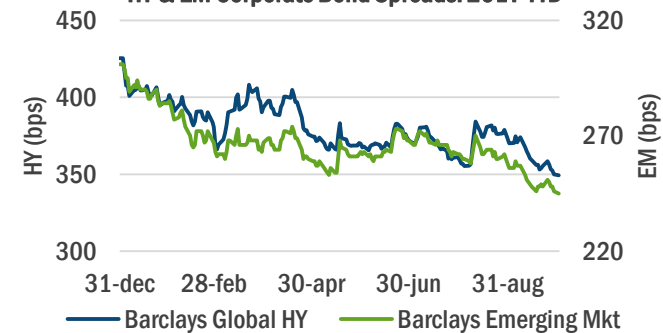
DNB rente en marktrente ultimo september

Global & Euro Corporate Bond Spreads: 2017 YTD

HY & EM Corporate Bond Spreads: 2017 YTD

Verandering van de marktrente (bps)

	Y1	Y5	Y10	Y20	Y30	Y40	UFR
Sinds Q2 2017	-2	-3	1	5	5	4	0
Sinds Q1 2017	-4	8	15	22	18	13	-10
Sinds Q4 2016	-4	17	26	34	30	22	-20
Sinds Q3 2016	-4	39	64	82	71	55	-20

Verandering van de creditspreads (bps)

	Global Corp	Euro Corp	HY	EM
Sinds Q2 2017	-7	-6	-22	-22
Sinds Q1 2017	-18	-22	-43	-21
Sinds Q4 2016	-23	-27	-75	-55
Sinds Q3 2016	-32	-19	-131	-68

Volatiliteits- en Hedgingsmonitor

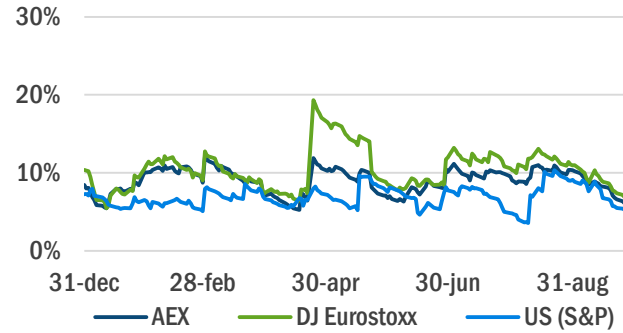
- De gerealiseerde volatiliteiten van de grote aandelenmarkten zijn in september gestaag gedaald, omdat de geopolitieke spanningen zijn afgenomen.
- Ook de geïmpliceerde volatiliteiten zijn vanaf een piek eerder in augustus verder gedaald in september; meer nog dan de gerealiseerde volatiliteiten. Als gevolg hiervan zijn de risicopremies op volatiliteit eveneens gedaald. De risicopremie op de Eurostoxx 50 index is nu op het laagst punt van het jaar.
- De marktindicatoren laten zien dat het beleggersvertrouwen dit jaar blijft stijgen. De aandelenmarkten laten in recente jaren stijgingen zien tot ongekende hoogtes, terwijl de volatiliteiten van aandelen en de spreads op bedrijfsobligaties blijven dalen naar hun minimum. Het risico bestaat daarmee dat de markt overgewaardeerd is en het huidige niveau onhoudbaar is op de lange termijn. Dit zou kunnen leiden tot een ommekeer van de markt richting het lange termijn gemiddelde. Het belang van continue en alert risicomanagement is met deze omstandigheden nog belangrijker.

Inflatiemonitor

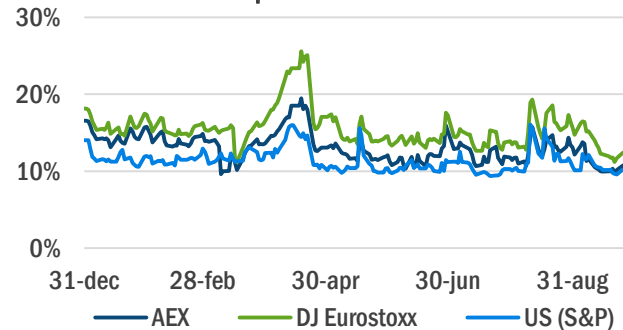
- De prijsinflatie van de Eurozone is met 1,5% ongewijzigd gebleven.
- De Nederlandse prijsinflatie is in september marginaal gedaald naar 1,4%, welke nu enigszins overeenkomt met de prijsinflatie van de Eurozone.
- Er is deze maand geen update voor looninflatie.

Neem contact op met Milliman Pensioenen voor meer informatie over de totstandkoming van deze resultaten.

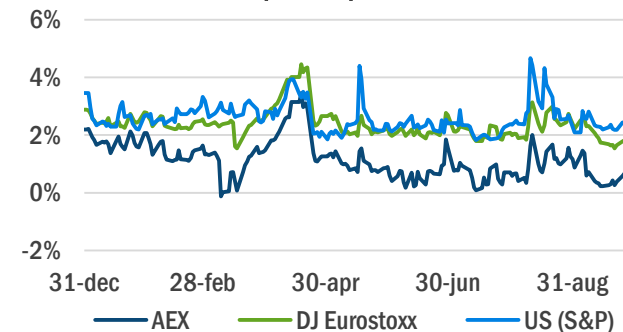
Geobserveerde volatiliteit van aandelen (EWMA)

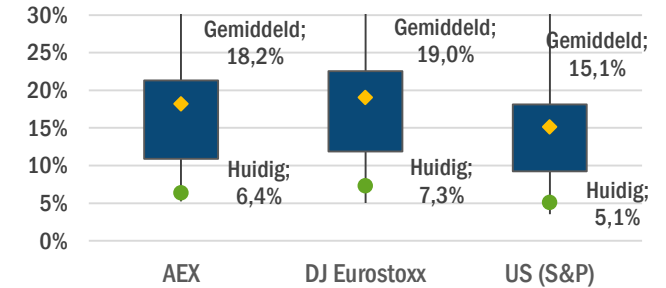
Geïmpliceerde volatiliteit

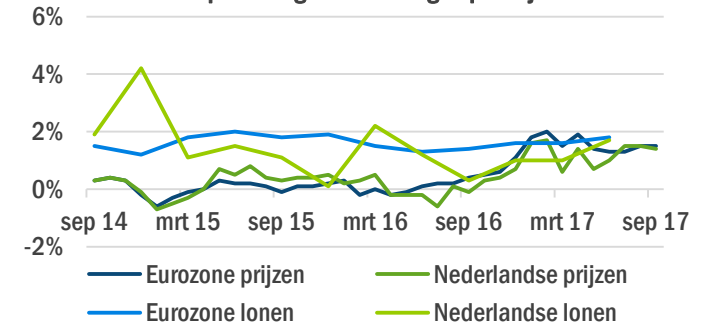
Risicopremie op volatiliteit

Verdeling volatiliteit over de afgelopen 25 jaar

Inflatiepercentages over de afgelopen 3 jaar

Inflatie sinds de start van de Eurozone (1999)

